

ชื่อวิทยานิพนธ์	อะชาอิเราะฮฺ: ประวัติ แนวคิดและอิทธิพลต่อหลักการศรัทธาของมุสลิม จังหวัดชายแดนภาคใต้
ผู้เขียน	นายอิสมาแอ กาค๊ะ
สาขาวิชา	อิสลามศึกษา
ปีการศึกษา	2547

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา แนวคิดและหลักการศรัทธาของอะชาอิเราะฮฺ (2) เพื่อศึกษาอิทธิพลหลักการศรัทธาของอะชาอิเราะฮฺที่มีต่ออะกิดะฮฺมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับหลักการศรัทธาของอะชาอิเราะฮฺ ของมุสลิมจังหวัดชายแดนภาคใต้

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกประชากรตัวอย่างจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 409 ราย ประกอบด้วย อิหม่าม คอเต็บและบิดาล 36 รายและตีปบุรุษ 383 ราย หลังจากนั้นผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เจาะลึก 9 รายประกอบด้วย คอเต็บยุคธรรมประจำศาล 3 ราย ประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด 3 ราย และรองประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด 3 ราย

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า

1.อะชาอิเราะฮฺเป็นสำนักคิดหนึ่งทางด้านอะกิดะฮฺในอิสลามเกิดขึ้นในสมัยอิมามอบุลหะสันอัลอัชชะรีฟก่อนกลับตัวของท่านสุ่แนวคิดสลิฟ หลักการของอะชาอิเราะฮฺคือใช้หลักฐานเหตุผลทางปัญญา(อะลิลอักลีย)ก่อนหลักฐานจากคัมภีร์อัล กุรอานและฮัดหะดีษ(อะลิลนัคลีย) โดยเฉพาะในกรณีคุณลักษณะของอัลลอฮฺ จึงทำให้นักปราชญ์หลายท่านในกลุ่มนี้มีความกระวนกระวายใจและกลับตัวในบั้นปลายของชีวิต อะชาอิเราะฮฺมีหลักการเกี่ยวกับคุณลักษณะของอัลลอฮฺว่า คุณลักษณะของอัลลอฮฺมีมากมายแต่จำเป็นสำหรับมุสลิมต้องรู้คือ 20 ประการและได้แบ่งคุณลักษณะดังกล่าวออกเป็น 4 ประเภทคือศิฟาตน์ฟัสียะฮ์ ศิฟาตัตตบียะฮ์ ศิฟาตมะนาวิยะฮ์ และศิฟาตมะอานีย์ ส่วนในอายุาศที่พูดถึงศิฟาต(อัลเคาะบ ริยะฮฺ)อะชาอิเราะฮฺเห็นว่าจำเป็นต้องตีความหมายให้เป็นความหมายอื่นหรือมอบความหมายแก่พระองค์อัลลอฮฺเท่านั้นเพื่อจะหลีกเลี่ยงความเหมือนระหว่างพระเจ้ากับสิ่งถูกสร้าง(มัตลูถูก)และเพื่อจะให้ความบริสุทธิ์ต่อพระองค์

2. การแพร่หลายและการมีอิทธิพลของอะชาอิเราะฮ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีสาเหตุดังนี้
 - 2.1. การแพร่หลายของปราชญ์(อุละมาอ์)ที่มีแนวคิดอะชาอิเราะฮ์
 - 2.2. การแพร่หลายของสถานับการศึกษา(ปอเนาะ)
 - 2.3. การแพร่หลายของหนังสืออะก็คะฮ์แนวอะชาอิเราะฮ์
3. มุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความรู้เกี่ยวกับประวัติและแนวคิดเรื่องอะชาอิเราะฮ์ในเรื่อง อะชาอิเราะฮ์มีหลักการว่าเริ่มศาสนาต้องรู้จักใคร มากที่สุด และมีความรู้เกี่ยวกับอะบดุลหะสันอัลอัซฮารีคือใคร น้อยที่สุด
4. ผู้นำศาสนาส่วนใหญ่มีแนวคิดแบบอะชาอิเราะฮ์
5. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับประวัติและแนวคิดอะชาอิเราะฮ์กับอิทธิพลที่มีต่อทัศนนะและความเห็นเกี่ยวกับแนวคิดอะชาอิเราะฮ์ ส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์กัน แต่มีเพียงบางเรื่องเท่านั้นที่สัมพันธ์กัน

Thesis Title	Asha'irah: History, Ideas and Influences upon Muslim's Faith in Southern Border Provinces of Thailand
Author	Mr. Isma'ic Katih
Major Program	Islamic Studies
Academic Year	2004

Abstract

The objectives of the study were 1) to study historical background, ideas and principles of belief of Asha'irah 2) to study influences of principles of belief of Asha'irah upon Muslims in southern border provinces of Thailand 3) to study relationship between knowledge and principles of belief of Asha'irah of Muslims in Southern Thailand.

Sample of the study were from southern border provinces (Pattani, Yala and Narathiwat) by collecting data from 409 samples consisting of 36 Imam, Khatib and Bilal, and 383 Ma'mum. Moreover, the researcher conducted 9 in dept interviews covering 3 Dato' Qadhi, 3 Chairmen of Provincial Islamic Councils and 3 Deputy Chairmen of Provincial Islamic Councils.

The Finding of the study were as follows:

1. Asha'irah was a school of thought in Islam emerged during the time of Imam Abul-Hasan al-Ash'ari. The main principle of Asha'irah was the use of intellectual reasoning (*'Aqli*) prior to Qur'anic and Hadith evidences (*Naqli*) especially issues pertaining the Attributes of Allah. This made some of the Ash'ari scholars felt uncomfortable and changed their position at the end of their lives. As regard to the Attributes of Allah, The Asha'irah believe that there are 20 attributes of Allah which are necessary for Muslims to know out of many Attributes. They divided them into 4 categories, namely Nafsiyah, Salbiyah, Ma'nawiyah, and Ma'ani. As for the verse of the Qur'an regarding al-Khabariyah Attribute Aha'irah viewed that there was a need to interpret into different meaning or leave it to Allah in order to free Him from similarities with creatures.

2 The spread and influences of Asha'irah in southern border provinces are due to the following:

2.1 The spread of of Asha'irah scholars.

2.2. The spread of educational institution (Pondok).

2.3. The spread of Asha'irah writing on Creed.

3. Muslim in southern border provinces knew the history and thought of Asha'irah regarding their teaching that 'Whom to be known first when one learn Islam' the most while knowing who was Abul-Hasan al-Ash'ari the least.

4. Most of religious scholars were Asha'irah oriented scholars.

5. There was no significant relationship between knowledge of history and thought of Asha'irah with influences upon opinions and views of Asha'irah. However, there were some cases still shown that there were relationship them.

عنوان البحث: الأشاعرة : تاريخها ومنهجها وأثرها على المسلمين في جنوب تايلاند

الباحث : اسماعيل كاتئ

القسم: الدراسات الإسلامية

العام الدراسي: 2547ب.

مستخلص البحث

يهدف هذا البحث(1). الى دراسة نبذة تاريخية عن الأشاعرة ومنهجها في العقيدة(2).دراسة الأصول العقديّة الأشعرية التي يعتنقها المسلمون في جنوب تايلاند(3).دراسة العلاقة بين العلم والاعتقاد عن الأشاعرة في مسلمي جنوب تايلاند وأثر منهجها فيهم

وقد اختار الباحث في هذا البحث عينة من ثلاث ولايات في جنوب تايلاند وهي فطاني وجالا وناراتيوات بجمع معلومات عن طريقة الاستبانة والمقابلة وكان عدد المجيبين على الاستبانة 409 أشخاص يمثل عن الأئمة والخطباء والمؤدنين 36 شخصا والباقيون من عامة المسلمين وعددهم 383 أشخاص

واستعمل الباحث طريقة المقابلة الشخصية الخاصة وكان عدد المقابليين ثلاثة من قضاة (دائو يوتئ تام) وثلاثة من رؤساء المجالس الإسلامية وثلاثة من وكلاء لرؤساء المجالس الإسلامية للمحافظات الثلاث

وقد أفادت نتيجة هذا البحث مايلي:-

1. أن الأشاعرة هي فرقة من الفرق الإسلامية ظهرت في زمن الإمام أبي الحسن الأشعري قبل رجوعه الى مذهب السلف ومنهجها في العقيدة تقدم العقل على النقل خاصة في اثبات صفات الله ولذلك تراجع عدد من علماءهم إلى مذهب السلف في آخر حياتهم

ومنهج الأشاعرة يقول: إن صفات الله تعالى كثيرة لكن التي يجب على المسلمين أن يعرفوا منها عشرين صفة فقط . ثم قسم الأشاعرة هذه الصفات إلى أربعة أقسام هي صفات نفسية وصفات سلبية وصفات معنوية وصفات المعاني

ومنهج الأشاعرة يقوم على تأويل أو تفويض الصفات الخيرية تزيها لله عن مشاهمة المخلوقين وذلك بزعمهم أن الآيات أو الأحاديث من الصفات الخيرية توهم التشبيه

2. أسباب انتشار الأشاعرة في جنوب تايلاند يعود إلى أسباب آتية
 - 2.1. أكثر العلماء في جنوب تايلاند متأثرون بالأشاعرة
 - 2.2. المدارس والمعاهد العلمية أغلبها تتمسك مناهج الأشاعرة
 - 2.3. انتشار الكتب العقديّة على طريقة الأشاعرة
3. أن المسلمين في جنوب تايلاند أغلبهم لا يعرفون منهج الأشاعرة ولا يعرفون عن الامام أبي الحسن الأشعري
 4. الرؤساء وأئمة الدين أكثرهم متمسكون بالأشاعرة
 5. عدم العلاقة بين العلم والاعتقاد عن الأشاعرة في مسلمي جنوب تايلاند الاقليلا فقط ولكن أكثرهم متمسكون بها